

หลักเกณฑ์การพิจารณาและแนวทางการดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น
ตามโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. คุณสมบัติของหมู่บ้านที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าร่วมโครงการฯ

- (๑) ประกาศเป็นหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตย ตามโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกเดือนและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม อย่างน้อย ๑ กิจกรรม ต่อ ๑ เดือน และรายงานผลการจัดกิจกรรมตามแบบรายงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้อำเภอทราบ
- (๓) การคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ใช้การประกวด ดังนั้นการคัดเลือกจึงต้องไม่ทำให้หมู่บ้านที่เข้ารับการคัดเลือกฯ ต้องมีภาระในการจัดสถานที่ หรือจัดองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งเป็นการรบกวนหรือสิ้นเปลืองงบประมาณของหมู่บ้าน ให้เน้นเฉพาะเพียงผลงานการหล่อหลอมกลมเกลียว และเสริมสร้าง ให้คนในหมู่บ้านมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น

๒. หลักเกณฑ์การพิจารณา

ลำดับ ที่	ประเด็นในการประเมิน	คะแนนเต็ม
๑	การดำเนินงานภายในหมู่บ้านโดยยึดหลักสำคัญของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ๔ ด้าน จำนวน ๒๐ คะแนน	
	๑.๑ ยึดหลักกฎหมาย ความมีเหตุผล และสันติวิธี เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเสมอภาค ให้ความสำคัญต่อทุกคน เคารพความเท่าเทียมและพยายามที่จะเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน ด้วยการแบ่งปัน เอื้ออาทรต่อกันและไม่ใช้ความรุนแรงเมื่อเกิดความขัดแย้ง เป็นต้น	๕
	๑.๒ ยึดหลักเสียงข้างมากที่ชอบธรรมและรับฟังเหตุผลของเสียงส่วนน้อย เช่น การตัดสินใจปัญหาต่างๆ เสียงข้างน้อยอาจเหมาะสมกับอีกสถานการณ์หนึ่ง อีกเวลาหนึ่ง ดังนั้นการยอมรับและไม่ละเลยสิทธิของเสียงข้างน้อยจึงมีความสำคัญ	๕
	๑.๓ ความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวม เช่น การรู้จักให้ การอนุเคราะห์ผู้อื่น การรับจากผู้อื่น การเสียสละ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้อง เป็นต้น	๕
	๑.๔ การมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับต่างๆ การแสดงความคิดเห็นสนับสนุน คัดค้าน หรือเสนอแนะต่างๆ อย่างมีเหตุผลและมีใจเป็นธรรม การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของส่วนราชการ เป็นต้น	๕
๒	อสปช. กำนัน ผู้ใหญ่ กม. มีผลงานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและแก้ไขให้เห็นเป็นรูปธรรม และสามารถแก้ปัญหาได้จริง จำนวน ๓๐ คะแนน	
	๒.๑ การขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในการบริหารจัดการปัญหาและความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านเพื่อการสร้างรายได้ การอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน กิจกรรมวัฒนธรรมประเพณี การจัดการขยะ เป็นต้น โดยการใช้ “บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) หรือ บรม (บ้าน โรงเรียน มัสยิด)” เป็นหลักในการขับเคลื่อน	๑๕

ลำดับ ที่	ประเด็นในการประเมิน	คะแนนเต็ม
	๒.๒ การพัฒนาวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น การสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเพิ่มพูนความรักความสามัคคีระหว่างผู้ปกครองท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น การเพิ่มการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของหมู่บ้านได้แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน	๑๕
๓	อสปช. มีการจัดกิจกรรม “๑ กิจกรรม ๑ เดือน ๑ หมู่บ้าน” อย่างเป็นรูปธรรมและมีรายการงานผลให้อำเภอรอบอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน ตามแบบรายงานและระยะเวลาที่กำหนด จำนวน ๒๐ คะแนน	
	๓.๑ การจัดกิจกรรมเทิดทูนและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ โดยไม่มุ่งเน้นกิจกรรมในลักษณะเป็นพิธีการที่ต้องมีคนจำนวนมากมารวมกัน เช่น การประดับธง การจัดสักการะพระบรมฉายาลักษณ์ เป็นต้น	๑๐
	๓.๒ การมีจิตสาธารณะ เช่น ทำความสะอาดสาธารณะสถานภายในหมู่บ้าน การคัดแยกขยะ การปลูกป่า การซ่อมแซม ปรับปรุงโรงเรียน วัด หรือสาธารณะสถานอื่นๆ เป็นต้น	๑๐
๔	การดำเนินกิจกรรมในหมู่บ้าน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน ๒๐ คะแนน	
	๔.๑ ด้านสนับสนุนการมีส่วนร่วม เช่น มีการรวมกลุ่มองค์กรที่เข้มแข็งในหมู่บ้าน มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในหมู่บ้าน มีปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชาวบ้าน มีเครือข่ายการพัฒนาที่ร่วมมือช่วยเหลือแบ่งปันกัน มีความสามัคคีร่วมมือของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น	๕
	๔.๒ ด้านเศรษฐกิจ เช่น สนับสนุนครัวเรือนให้มีการออม มีการสร้างงานในหมู่บ้านเพื่อลดการอพยพแรงงาน ครัวเรือนมีการประกอบอาชีพโดยคำนึงถึงศักยภาพและทรัพยากรในหมู่บ้าน	๕
	๔.๓ ผลสำเร็จของการส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านมีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม ปลอดภัยเสถียรและปลอดภัยพอเพียง สามารถเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการหมู่บ้าน เพื่อพึ่งพาตนเองได้ โดยคนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	๑๐
๕	ผลงานเชิงประจักษ์ที่ราษฎรใช้หลักประชาธิปไตยเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งให้เกิดความเป็นธรรม เกิดความปรองดองสมานฉันท์ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เช่น การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง การลดคดีความเข้าสู่ระบบศาล เป็นต้น	๑๐
	รวมคะแนน	๑๐๐

๓. วิธีดำเนินการ

๓.๑ ระดับหมู่บ้าน (ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๔)

- ๑) ประกาศหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตย ตามโครงการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) คณะกรรมการบริหารอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยประจำหมู่บ้าน (อสปข.) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยในหมู่บ้านของตนเอง และขับเคลื่อนอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยประจำหมู่บ้าน (อสปข.) ให้มีการจัดกิจกรรม “๑ กิจกรรม ๑ เดือน ๑ หมู่บ้าน” อย่างเป็นรูปธรรมและมีการรายงานผลให้อำเภอรอบอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือนตามแบบรายงาน
- ๓) จัดส่งผลงานตามหลักเกณฑ์การพิจารณา ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๒ ระดับตำบล

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ทุกตำบลคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบ ประชาธิปไตยดีเด่นระดับตำบล ละ ๑ หมู่บ้าน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กรมการปกครองกำหนด (ใช้วิธีการคัดเลือก ไม่ใช้รูปแบบการประชุมแข่งขัน) ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๓ ระดับอำเภอ (ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๔- เมษายน ๒๕๖๕)

- ๑) แจ้งหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กรมการปกครองกำหนด ส่งผลงานเพื่อเข้ารับการคัดเลือก
- ๒) นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินผลงานในระดับอำเภอเพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินผลงานหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกทุกประเภท
- ๓) มอบหมายคณะกรรมการฯ ลงพื้นที่เพื่อตรวจผลงานและประชุมพิจารณาตามเกณฑ์ที่กรมการปกครองกำหนด

พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่นระดับตำบลให้เหลืออำเภอละ ๑ หมู่บ้าน (เป็นอย่างน้อย) ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กรมการปกครองกำหนด (ใช้วิธีการคัดเลือก ไม่ใช้รูปแบบการประกวดแข่งขัน)

- ๔) อำเภอรายงานผลการคัดเลือกฯ ให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕

๓.๔ ระดับจังหวัด (ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ – พฤษภาคม ๒๕๖๕)

- ๑) แจ้งอำเภอ เสนอรายชื่อหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ พร้อมทั้งเอกสารข้อมูลประกอบการพิจารณา ตามแบบข้อมูลประกอบการพิจารณาโครงการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ ส่งจังหวัดเพื่อรับการพิจารณาคัดเลือกฯ
- ๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกจากอำเภอ จังหวัดละ ๓ หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็น รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ ๑ และรองชนะเลิศอันดับ ๒ ประเภทละ ๑ หมู่บ้าน
- ๓) มอบหมายคณะกรรมการลงพื้นที่เพื่อตรวจผลงานและประชุมพิจารณาตามเกณฑ์ที่กรมการปกครองกำหนด เพื่อคัดเลือกให้ได้รางวัลชนะเลิศ และรองชนะเลิศ ตามลำดับคะแนน **ทุกจังหวัดต้องคัดเลือกให้ครบทั้ง ๓ รางวัล เพื่อไม่ให้หมู่บ้านเสียโอกาสในการนำเงินรางวัลไปพัฒนาหมู่บ้าน**
- ๔) แจ้งอำเภอดำเนินการเกี่ยวกับเงินรางวัลของหมู่บ้าน โดยกำหนดให้คณะกรรมการหมู่บ้านนำเงินดังกล่าวเข้าบัญชี “กองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน” ไว้สำหรับใช้ในกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ ภายในหมู่บ้านหรือการบริหารจัดการและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) โดยกำหนดให้การใช้เงินดังกล่าว ต้องผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) โดยให้จังหวัดรายงานผลการจัดสรรเงินให้กรมการปกครองทราบเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ให้หมู่บ้านรายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้านให้นายอำเภอรอบทุกครั้ง

- ๕) คัดเลือกให้แล้วเสร็จพร้อมทั้งส่งผลรายงานการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตย ดีเด่น จังหวัดละ ๓ หมู่บ้าน ๗๖ จังหวัด รวม ๒๒๘ หมู่บ้าน พร้อมรายงานผลการพิจารณาตามแบบ ข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือกฯ ในรูปแบบเอกสารพร้อมภาพถ่าย และแบบกรอกคะแนน สำหรับคณะกรรมการระดับจังหวัด ภายในที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สำหรับเสนอผลงาน กพร.
- ๖) มอบใบประกาศเกียรติคุณฯ แก่อาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยประจำหมู่บ้านในวันประชุม หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

๓.๕ ระดับกรรมการปกครอง (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ -มิถุนายน ๒๕๖๕)

- ๑) แจกหลักเกณฑ์การพิจารณาและแนวทางการดำเนินการคัดเลือก
- ๒) จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดเป็นค่าใช้จ่ายในการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น จังหวัดละ ๓,๐๐๐ บาท รวม ๗๖ จังหวัด เป็นเงิน ๒๒๘,๐๐๐ บาท
- ๓) จัดสรรให้จังหวัดละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นรางวัลหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น จังหวัดละ ๓ หมู่บ้าน รวม ๒๒๘ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๑,๑๔๐,๐๐๐ บาท ดังนี้
- ๓.๑) รางวัลชนะเลิศ จังหวัดละ ๑ หมู่บ้าน ๗ ละ ๕,๐๐๐ บาท รวม ๗๖ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๓๘๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๒) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ จังหวัดละ ๑ หมู่บ้าน ๗ ละ ๔,๐๐๐ บาท รวม ๗๖ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๓๐๔,๐๐๐ บาท
- ๓.๓) รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ จังหวัดละ ๑ หมู่บ้าน ๗ ละ ๓,๐๐๐ บาท รวม ๗๖ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๒๒๘,๐๐๐ บาท
- ๔) จัดทำใบประกาศเกียรติคุณหมู่บ้านต้นแบบประชาธิปไตยดีเด่น จำนวน ๓ รางวัล ได้แก่ รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศ อันดับ ๑ และรองชนะเลิศ อันดับ ๒ รวมจังหวัดละ ๓ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๒๒๘ หมู่บ้าน โดยมอบแก่ประธานอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตยประจำหมู่บ้าน ในวันประชุมประจำเดือนของจังหวัด ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
- ๕) รวบรวมเอกสารหลักฐานทุกขั้นตอน จากการรายงานของพื้นที่และอบรมสัมมนา เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ประมวลผลต่อยอดพัฒนาระบบงาน

ส่วนการเมืองและการเลือกตั้ง
สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๗-๑๔ ต่อ ๒๐๓
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๕